ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.КОА-025 назди МДТ-и “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” ва Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент оид ба диссертатсияи Давлатов Давлат Амриддинович дар мавзуи «Имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) (илмҳои педагогӣ)

Комиссияи ташхиси назди Шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.КОА – 025 назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» ва Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент дар ҳайати раиси комиссия **Х.М.Сабурӣ** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор; аъзоён **М.А.Абдуллоева** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор ва **Ш.Ҳ.Воҳидов** – номзади илмҳои таърих, профессор оид ба қабул намудани диссертатсияи Давлатов Давлат Амриддинович дар мавзуи «Имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) (илмҳои педагогӣ) барои ҳимоя ва муайян кардани рӯзи ҳимоя.

Дар марҳалаи муосири низоми маорифи мамлакат муаммои рушди эҷодкории донишҷӯён тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ яке аз муаммоҳои калидӣ мебошад.

Вазъияти муосир, ки дар он ташаккули ҷавонон ҷараён дорад, бо мураккабӣ ва номуайянии хос тавсиф мешавад, ки ба як қатор сабабҳои шартӣ вобастагӣ дорад. Ин ҳолат бознигарӣ ва асосноккунии илмии мундариҷа, шаклҳо ва усулҳои соҳаҳои гуногуни таълимро дар муассисаҳои таълимӣ тақозо мекунад. Ҳолати мазкур бознигарӣ ва асосноккунии илмии мундариҷа, шаклҳо ва усулҳоро дар соҳаҳои гуногуни таълим дар миён гузоштааст.Аз ин лиҳоз, дар шароити муосир асоснок намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён дар машғулиятҳои фанҳои табиатшиносӣ тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ махсусан муҳим арзёбӣ мегардад.

Аз ин нуктаи назар интихоби мавзӯъ ва коркарди илмии он аз тарафи Давлатов Д.А. дар марҳилаи кунунии рушди низоми маориф ва илми

педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доғи рӯз махсуб будани он далолат медиҳад.

Дар натиҷаи омӯзиш ва таҳлили асосҳои илмӣ-назариявии муаммои таҳқиқшаванда муаллиф имконият пайдо намудааст, ки моҳият, хусусиятҳои раванд ва имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯёнро дар машғулиятҳои фанҳои табиатшиносӣ тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ муайян намуда, хулосаҳои асоснок ва муҳимро коркард намояд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки яке аз ҷузъҳои мусбии корро он нукта собит менамояд, ки муаллиф нахуст ба муайян намудани мундариҷаи корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ таваҷҷӯҳ зоҳир намуда, сохтор, субъект ва объекти технологияи педагогӣ, моҳияти корҳои озмоишӣ, фаъолияти таълимӣ ва методии он шинос гардида, онро ҳамаҷониба ва дақиқкорона мавриди омӯзиш ва таҳлили ҳамаҷониба қарор додааст. Дар асоси чунин муносибат ба муаллиф муяссар гардидааст, ки дар корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ теъдоди муайяни омӯзгорон ва хонандагонро фаро гирифта дар муассисаҳои таҷрибавӣ технологияи муаллифии педагогиро доир ба муайян кардани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён дар машғулиятҳои фанҳои табиатшиносӣ тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ самаранок дар амалия тадбиқ намояд ва ба хулосаҳои амиқи илмӣ ноил гардад.

Ҷолиби қайд аст, ки асоснокӣ ва боэътимодии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо консепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, бо истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ӯ тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.08 – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) (илмҳои педагогӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди консепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд.

Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби тадқиқотӣ мебошад.

Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика нақши муайян дорад.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ комиссияи ташхиси назди Шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.КОА – 025 чунин хулоса менамояд:

1. Диссертатсияи Давлатов Давлат Амриддинович дар мавзуи «Имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ» мутобиқ ба талаботи банди 53 -и Низомномаи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, иҷро шудааст. Дисссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи педагогика ва психологияи Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент муҳокима гардида, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар "Хулосаи Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент" ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ гардидааст.

2. Диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳқиқотии тахассусӣ ва мустақилона анҷомёфта буда, пажӯҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯёнро дар машғулиятҳои фанҳои табиатшиносӣ тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ фаро мегирад.

3. Дар диссертатсия пешниҳоду хулосаҳои илмии асоснок ва боэътимод коркард шудаанд, ки дар самаранокии корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, дар муайян намудани имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯёнро дар машғулиятҳои фанҳои табиатшиносӣ тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, такмили стандарту барномаҳои таълимию тарбиявӣ ва санадҳои қонунгузории соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзуи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.

4. Диссертатсияи мазкур аз ҷиҳати моҳият ва мазмун ба шиносномаи ихтисоси 13.00.08 – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ) (илмҳои педагогӣ), ки аз рӯи он ба Шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.КОА-025 назди Муассисаи давлатии таълимии "Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров" ва Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми январи соли 2022, №18 /ш.д. ҳуқуқи

қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро якҷоя бо интишороти муаллиф, ки дар маҷмӯъ фарогири 10 ададанд, пурра инъикос мекунанд, ки 3 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳое, ки аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба чоп расидаанд.

Теъдоди маводи нашршуда ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Давлатов Давлат Амриддинович истифодаи мавод бе нишон додани маъхаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмият дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.

7. Диссертатсия ба талаботи банди 31-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад. Навгонии илмӣ ва муқаррароти барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд.

Комисссияи ташхисӣ талаботи банди 61-уми Низомномаи шӯрои диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Давлатов Давлат Амриддинович дар мавзуи «Имкониятҳои дидактикии рушди эҷодкории донишҷӯён тавассути технологияҳои иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 – назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - Назария ва методикаи фанҳои гуманитарӣ гуманитарӣ) (илмҳои педагогӣ) ба Шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.КОА-025 назди МДТ “ДДХ ба номи академик

Б.Ғафуров” ва Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон дар ш.Панҷакент барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Ба ҳайси **муқарризони расмӣ** ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:

1. **Азизов Абдулатиф Абдухалимович**– доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи технология ва методикаи таълими он МДТ“ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров”, узви шӯро.
2. **Туев Шоҳин Шоевич** – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи математикаи олӣ ва информатикаи Донишкадаи кӯҳӣ-металлургии Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар – **Донишгоҳи миллии Тоҷикистон** тавсия карда мешавад.

4. Барои нашри эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров” ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор Сабурӣ Х.М.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор Абдуллоева М.А.
номзади илмҳои таърих, дотсент Воҳидов Ш.Ҳ.